

Szakmai kapcsolatunkat a különböző vadgazdálkodó üzemekkel bővíteni kívánjuk, így az állami és vadásztársasági területeken egyaránt. Továbbá a MAVAD Vállalattal is együtt kívánunk tevékenykedni. Az új kutatási eredmények közzétételére minden lehetőséget fel kívánunk használni. Jelentős feladatnak tekintjük a vadbiológiai oktatás anyagának fejlesztését, egyetemi, szakmérnöki, technikus és szakmunkásképzésben egyaránt.

A vadbiológiai problémák megoldásában egyetemi, szakmérnöki és doktori témák kidolgozására nyújtunk lehetőséget.

Összességében megállapíthatjuk, hogy a jövő vadgazdálkodása egyre nagyobb mértékben az ember irányító tevékenységének függvényévé válik. Az ember szerepe, felelőssége egyre nagyobb mértékben fokozódik, mely meghatározza az életközösségek sorsát és vadgazdálkodásunk további alakulásának helyzetét.

Doklea István:

ERDŐRENDEZÉSI KUTATÁS ÉS FEJLESZTÉS AZ ÁEMI-BEN

Az Állami Erdőrendezősegek Műszaki Irodája (ÁEMI) megalakulásakor feladatai között szerepelt az erdőrendezősegek részére történő, csak központosítva ellátható szolgáltatások nyújtása (pl. fotogrammetriai termékek, zöldövezeti tervigények kielégítése, erdőrendezési módszerek fejlesztése, különös tekintettel a számítógépes információrendszerek kidolgozására. Nem szerepelt feladataink között viszont a kutatás. A fejlesztési feladatok szinte áttekinthetetlenül nagyok voltak, így irodánk a korai szakaszban szinte nem is gondolhatott arra, hogy kutatással bármilyen kis mértékben is foglalkozzék. Fejlesztési feladatainkat is mérlegelnünk, rangsorolnunk kellett. Az első szárnypróbálgatások ideje a hatvanas évek közepére nyúlik vissza.

Az akkori kísérleti munkák tapasztalatai szolgáltak alapul az új „Üzemtervi Útmutató” elkészítéséhez, melyet főhatóságunk 1970-ben adott ki. Ezzel új üzemtervezési ciklus indult, amelyben változott az üzemterv belső tartalma, és egyben géppel is feldolgozhatóvá vált. Szinte egy időben a fejlesztések megindításával rá kellett jönnünk, hogy nem sikerült megállnunk az általunk kijelölt határvonalon. Rákényszerültünk a kutatásra-fejlesztésre is mind számítástechnikai, mind erdőrendezési vonalon, mert ha valaki fejleszt, nem lehet nem kutatni. Milyen indokok, adottságok kényszerítettek kutatásra is bennünket? — Elsőnek kell említeni a személyi adottságokat. Irodánknál már az indulásnál tehetséges, jól felkészült fejlesztőkkel rendelkezünk. Igyekeztünk a továbbképzéshez is megadni a lehetőségeket. Korán rájöttünk, hogy erdész szakembereink kiképzése a számítástechnika használatára járhatóbb út, és nem megfordítva. Ez a gárda alkalmas arra, hogy a fejlesztés során jelentkező problémák közül észrevegye, melyek azok, amelyek tudományos vizsgálatot igényelnek. Az eredményes kutatásnak ez az egyik legfontosabb alapfeltétele. Más kérdés az, hogy egy ilyen bázis automatikusan ambicionálja azt is, hogy a nagyon sürgősen szükséges, kis munkát igénylő kutatást menetközben meg is oldja.

Bizonyos jellegű munkák sürgőssége volt a második körülmény, amely az ÁEMI-t kutatásra kényszerítette. Nagymérvű fejlesztés során többször reked meg a haladás, mert előre nem látott tudományos probléma merül fel. A szervezett tudomány kapacitása gondosan tervezett és évekre kimerített. A megoldás így vagy késedelmet szenved, vagy a probléma felmerülésének helyén és idején kell megoldani. Több ízben csupán az időtényező volt az, amely kutatási jellegű tevékenységre kényszerítette Irodánkat.

Harmadszor az erdőrendezés fogalomkörének interdiszciplináris jellege is kényszerített alkalmi kutatásokra. Az erdőrendezésnek önálló kutatási ágként való felfogásáról lehet vitatkozni. Az azonban vitathatatlan, hogy a beépülő, önállóan elismert tárgyak és tudományok bármennyire is alkotóelemei az erdőrendezésnek, bőségesen van olyan probléma, amely csak erdőrendezéseként jelentkezik, azaz csakis erdőrendezési kutatás keretében oldható meg. Ezeket a fehér foltokat az ÁEMI kellett, hogy kutasson és a közeljövőben sem lehet másé.

A kutatás, fejlesztés eredményei szinte azonnal bevezetésre kerültek és a gyakorlatot szolgálták. Ez a pozitív része a dolognak, a felhasználás szempontjából az ideális hasznosítás esete. A negatív hatás ott jelentkezett, hogy Irodánk nem lévén kutatóhely, hiszen elsőrendű feladatunk a termelés, a kifejlesztett témákat üzemszerűen alkalmaznunk kellett és erre is létszámot biztosítanunk. Így az eredmények birtokában az addigi fejlesztői erőnket meg kellett osztanunk a kifejlesztett témák alkalmazása és a további kutatásfejlesztés között.

Nem volt mentes fejlesztőgárdánk maximalista igényektől sem. Volt olyan vélemény, amely az erdőrendezés információrendszerének létrehozását már a kezdeti években csak egy sok-sok milliót igénylő számítóközponttal, és hozzátartozó — ne is mondjuk ki — létszámmal tudta elképzelni. Meg vagyok győződve, hogy a kezdeti elindulás körüli nehézségek után (a számítógépmegismerés, szervezetkialakítás, beiskolázás stb.) az elképzelt apparátus már jól működne. De arról nem, hogy az elért eredmények hozták volna azt a pluszt a mai eredményekkel szemben, amit a beruházások, létszám-biztosítás stb. felémésztett volna. Így az idegen gépek igénybevételének formáját választottuk. Sok gondot jelentett a meghatározott időre történő gépóra igénylés, a különböző gépek különböző programnyelvigénye, a más-más számítástechnikai szakemberrel való együttműködés és így tovább. De ennek is volt pozitív oldala. Fejlesztőink szakmai látóköre kitágult, sok géptípust ismertek meg, sok tapasztalatot szereztek. Ennek eredménye, hogy nyugodt lelkiismerettel mertük vállalni az R-20 számítógép installálását. A gép tavaly májustól szinte próbaüzemelés nélkül, októbertől pedig kétműszakos munkaidőben üzemel. Az üzemeltetésre 14 főt az erdőrendezési szervezet adott át számunkra.

Így jelenleg a számítógép kétműszakos üzemeltetését 18 fő, a kis adatrögzítő egység üzemeltetését 7 fő látja el. A számítástechnika alkalmazásával 10 fő foglalkozik. Számba véve eddigi minimális létszámunkkal elért eredményeinket és a kialakult helyzetünket, amely szerint:

- az üzemterv és tartozékainak gépi feldolgozása folyamatos;
 - az 1976. január 1-i aktualizált adattár elkészült;
 - az R-20 számítógép rendelkezésre áll;
 - az ÁSZSZ számítógépével kalkulálhatunk;
 - a számítástechnika területén eddig kiépített kapcsolataink megvannak;
- tehát ezek birtokában, valamint pártunk és kormányunk tudománypolitikai határozatának szem előtt tartásával a jövőbeni feladataink a következő nagy témák köré csoportosulnak:

- tovább kell folytatni és ki kell alakítani a teljes erdőrendezési információrendszert és létrehozni az erdőállomány adatbázisát;
- minden segítséget — gépóraban, számítástechnikai szakemberek közreműködésében — meg kell adni a vállalati információrendszer kialakításához;
- a két rendszer kialakítása után szoros együttműködésben a FAGOK-kal ki kell dolgozni az ágazati információrendszert, és létrehozni az ágazati adatbankot;
- az elért eredményeket menetközben a legfelsőbb irányítás, a vállalatok, az intézmények részére, elsősorban a középtávú és éves tervek készítéséhez (vállalatok vonatkozásában) hozzáférhetővé kell tenni;
- térképkészítés terén be kell hoznunk lemaradásunkat, ami a térkép különböző fajtáit, a korszerű nyomdai kivitelezést, a színes nyomás lehetőségét illeti.

Az erdőrendezés igénye a kutatási eredményekre a vázolt feladatok sikeres végrehajtása érdekében egyre növekszik. Mivel kifejezetten erdőrendezési kutatás Magyarországon jelenleg nincs, kényszerűen az ÁEMI-nek kell minden erdőrendezési tudományos munkát koordinálnia. Ugyanakkor az üzemi kutatásra is nagyobb szükség lesz, mint valaha. Ebben a vonatkozásban az erdőrendezőségekre számítunk a legnagyobb mértékben, ugyanúgy, ahogy az eddig elért eredményekben is odaadó munkájuknak sokat köszönhetünk. Mindennek az a következménye, hogy az ÁEMI-nél a fejlesztő-kutató apparátust megerősíteni szükséges. Szükségesnek tartjuk egy kutatási terv összeállítását, amely az előrelátható és a nagyobb munkával járó kutatási témákat számba venné, s a megoldásra vonatkozó ajánlásokat tartalmazná. A kutatómunka tényleges elvégzésénél okvetlenül élni kellene az egy-egy feladat megoldására kijelölt munkacsoport alkalmazásával, amelyekben különböző intézmények alkalmazottai vehetnének részt.

Az erdőrendezésben bekövetkezett és a jövőre tervezett fejlődés megnehezíti a tárgy egyetemi oktatását. A Tanszék és a gyakorlat szoros kapcsolata előfeltétele annak, hogy az egyetemről kijövő fiatalok azonnal munkába állíthatók, számítástechnikához is értő üzemtervezők legyenek. E kapcsolat legcélszerűbben úgy valósulhat meg, ha a Tanszék részt vesz az erdőrendezési kutató és fejlesztő tevékenységben. Ez egyben az oktatás színvonalának fenntartását, emelését is biztosítja.

Természetesen az erdőrendezési kutatások oroszlánrészét az ERTI-nek kellene végeznie. Úgy gondoljuk, mindenképpen szükséges a kutatóbázis ottani erősítése, egyidejűleg meg kell lelteni a módját annak is, hogy a kutatási programban az erdőrendezés igényei nagyobb hangsúlyt kaphassanak.

Erdésztechnikust keres felvételre a Hajdúszoboszlói Állami Gazdaság.
Jelentkezés: részletes önéletrajzzal vagy személyesen, a gazdaság személyzeti vezetőjénél.

Cím: 4201 Hajdúszoboszló; Postafiók 20.